

HÍREK A DRHE ÉLETÉBŐL

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem (a Doktori Tanács 9/2008–03 és a Szenátus 90/2007–08. határozata alapján) a Biblia Éve alkalmából *Doctor Honoris causa* címet adományozott Ulrich Luz (Bern/Svájc) és John Andrew Dearman (Austin/Texas/USA) professzoroknak. Az alábbiakban a díszdoktorok laudációja olvasható. Előadásai a folyóirat következő számában kerülnek közlésre.

Ulrich Luz professzor laudációja

Főtiszteletű Doktori Tanács!
Főtiszteletű Egyetemi Szenátus!
Főtiszteletű Akadémiai Közgyűlés!

Tisztelettel terjesztem elő a laudációt dr. Ulrich Luz berni nyugalmazott újszövetséges professzor tiszteletbeli doktori címmel való kitüntetése alkalmából. Előterjesztésemet néhány pontban szeretném indokolni, összefoglalni.

1. Dr. Ulrich Luz professzor 1938-ban született Svájcban, a Zürich melletti Männedorfban. Teológiai tanulmányait Zürichben, Göttingenben és Baselben folytatta 1957–1962 között. Lelkészi 1963-ban szentelték, mielőtt segédlelkési gyakorlatot végzett Wädenswillben, a Zürichi Kantonális Egyházban. 1967-ben Zürichben doktorált világhírű tanítójánál, dr. Eduard Schweizernél a páli történelemszemlélet teológiájából. Ugyancsak Zürichben védte meg habilitációját 1968-ban. Közben tanársegédként is működött, majd 1968–1969 között lelkési szolgálatot is teljesített a Zürich-Seebach gyülekezetben. Ekkor meghívták Tokióba, ahol vendégtanárként két egyetemen is előadott 1969–1971 között. Újszövetségi professzorként előbb nyolc évet töltött a híres göttingeni egyetemen, majd a berni egyetem teológiai kara hívta meg professzornak az újszövetségi tanszékre 1980-ban, ahol 2003-ban történt nyugdíjba vonulásáig működött. Azóta aktív emeritusz professzorként lenyűgöző előadásokat tart a világ minden táján. Ugyanis már korábban is számtalan európai, amerikai, japán és dél-afrikai egyetemre hív-

ták meg vendégprofesszornak, összesen huszonhárom országba. Emellett tagja volt több kimagasló tudományos közösségnek és egyetemi tanácsnak, amelyeknek olykor az elnöki vagy elnökhelyettesi tisztére is megválasztották, mint pl. a Studiorum Novi Testamenti Societas, Theological Commission of the Federation of the Swiss Reformed Churches, Kuratorium der Forschungsstätte der Evangelischen Studiengemeinschaft in Heidelberg, Commission for Research, University of Bern stb. Nem csoda, hogy több egyetem is különböző elismerésben részesítette, köztük dr. honoris causa címmel tüntette ki.

Dr. Ulrich Luz professzor 1968-ban kötött házasságot Salome Kellerrel, amit Isten három gyermekkel áldott meg: Johannes Martin, Christine Elisabet és Magdalena Renata.

2. Dr. Ulrich Luz professzor kimagasló svájci református újszövetségi tudós, aki kálvini alapokon műveli az újszövetségi tudományokat. A kezdeti időszakban a páli teológia, a vallástudomány és az evangéliumok krisztológiája iránt érdeklődött, amiből több tanulmányt publikált. (Ez az érdeklődés bizonyára a göttingeni teológiai háttérből eredhetett.) Azonban a nyolcvanas évek elejétől, amikor Bernbe ment át, belevetette magát a Jézus-kutatásba, kiváltképpen a Máté evangéliumának kutatásába. Ennek a mélyreható munkának elévülhetetlen gyümölcse a négykötetes Máté-kommentár, a legszínvonalasabb EKK (Evangelisch-Katolischer Kommentar zum Neuen Testament) nemzetközi sorozatban mintegy 2000 oldalon, amelyben az első kö-

tet 1985-ben jelent meg. Ennek a kötetnek már 5. kiadása is megjelent, összesen 15 000 példányban, ami az eddigi kommentáriródlomban Európában a legtöbb. Mind a négy kötet megjelent már angolul is a Continental Commentaries sorozatban, Minneapolisban. Jelenleg spanyol, japán, olasz és román nyelvű fordítása készül. Ezenkívül számos könyvet, tanulmányt és cikket publikált, aminek kis töredéke magyarul is megjelent, mint pl. *A zsidó Jézus* (Pinchas Lapidével együtt, 1994), *A viszály könyve? Egy Biblia – sokféle értelmezés* (1996), *Máté Jézus-története* (2000), egy Christian Link-Lukas Vischer-Ulrich Luz közös kiadvány „*Kitartóan részt vettek a közösségben...*”

(2004), *Máté passiótörténetének jelentősége Nyugat-Európában* (in: Református Szemle, 2005). (Egy részecskét tanulmányaiból én is fordítottam). Talán éppen a Máté-evangélium beható tanulmányozása során tárhatta fel az újszövetségi hermeneutika és az egyházi szentírásmagyarázat szempontjából annak fontosságát, hogyan alakult és alakul ma is az lge értelmezése és magyarázata az egyházban, a különböző társadalmakban és századokban. Ennek felismerése vezette őt ahhoz, hogy egy aránylag új irányt nyisson az újszövetségi teológiának, vagyis a hatástörténetet (Wirkungsgeschichte), amelynek ő az első igazi mai művelője. Emellett ő az egyik felelős feldolgozója Albert Schweitzer teológiai-irodalmi hagyatékának. Tevékenységének felsorolása nagyon terjedelmes lenne, csak kiemelem még szerkesztői munkásságát a különböző könyveknél, sorozatoknál (pl. EKK) vagy szakfolyóiratoknál, mint pl. *Evangelische Theologie*, *New Testament Studies*, *Judaica* stb.

3. Említettem már, hogy Luz professzor korábban több mint húsz éven keresztül Göttingenben, majd Bernben működött újszövetséges tanárként. Ezekhez az évekhez

nagyon sok hálás és szívet melengető emlék fűződik. Ugyanis ez alatt az idő alatt sok magyar teológus lett tanítványa vagy kollégája (mint pl. Bolyki János, Heczeg Pál, Geréb Zsolt, Balla Péter, Peres Imre, Bekó István, Kókai Nagy Viktor stb.), akiket nagy szeretettel felkarolt, sokaknak saját házában adott szállást, és teológiailag is atyai szeretettel és bölcsességgel segített azoknak, akiket diák ösztöndíjasként, doktoranduszként, habilitanduszként vagy kutató kollégaként befogadott. Ezeket a barátokat többnyire nemcsak saját könyveivel, hanem másokkal is ellátta gazdagon. Megtapasztaltuk, hogy Luz professzor szívügye a keleti országok felkarolása, és minden szükségessel való támogatása. Így vállalt megbízatást az SNTS részéről egy jó teológiai könyvtár létrehozásában Szófiában és Pétervárott, ahová folyamatosan küldenek könyveket. Hasonló támogatást nyújtott magyar régióknak is. Méltányolni kell és akarjuk is ezt a készséget és fáradozást.

Dr. Ulrich Luz professzor olyan megbízható református teológiát művel, ami mindannyiunknak sajátunk. Hatása jól érvényesül egyházunkban, intézeteinkben a régi baráti kapcsolatoknak köszönhetően, főleg idegen nyelvű könyvei, írásai által, de már magyar – hisszük, egyre szaporodó – fordítások segítségével is. Joggal tarthat tehát igényt magyar és református elismerésre. Mindezt együttvéve méltó dolognak tartjuk, hogy dr. Ulrich Luz professzor – református tudós méltó személyiség arra, hogy őt egyetemünkön a *doctor honoris causa* címmel tiszteljük meg. Az elmondottak alapján tehát tisztelettel, nagy szeretettel és örömmel ajánlom dr. Ulrich Luz professzor úr részére a tiszteletbeli doktori cím adományozását. Debrecen, 2008. november 6.

Peres Imre
újszövetségi professzor

